

LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy:n hallinnoimien erikoissijoitusrahastojen sijoituskohteiden objektiiviset arvostusperiaatteet

1. Johdanto

Tässä dokumentissa määritellään, kuinka erikoissijoitusrahaston (jäljempänä "Rahasto") yksittäisen sijoituskohteen arvo määritetään objektiivisin perustein silloin, kun sijoituskohteelle ei löydy markkina-arvoa eikä sitä voida arvostaa suoraan Rahaston säännöissä määritettyjen perusteiden mukaan. Tällöin käytetyt arvostusperiaatteet sekä perusteet poikkeavalle hinnoittelulle dokumentoidaan huolellisesti ja raportoidaan LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy:n (jäljempänä "Yhtiö") hallitukselle.

Näiden arvostusperiaatteiden ylläpitämisestä vastaa Yhtiön Arvonmäärittyskomitea, jonka esityksestä Yhtiön hallitus hyväksyy niihin tehtävät muutokset. Arvostusperiaatteet päivitetään vuosittain ja tarvittaessa useammin.

Objektiivisten arvostusperusteiden käyttöönotosta Rahaston arvonmäärittämisessä päättää Arvonmäärittyskomitea.

Mikäli on mahdollista käyttää useampaa arvostustapaa, tekee Arvonmäärittyskomitea päätöksen käytettävästä arvostustavasta. Päätös dokumentoidaan.

Yhtiön hallitus voi väliaikaisesti keskeyttää rahasto-osuuksien arvonlaskennan rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuuden turvaamiseksi, jos rahasto-osuuksien arvoja ei voida luotettavasti määrittää. Tällöin myös merkintä- ja lunastustoimeksiantojen käsittely keskeytyy. Tilanteita, jolloin arvonlaskenta voidaan keskeyttää, ovat poikkeuksellisen epävakaa tai ennalta arvaamaton markkinatilanne, poikkeukselliset olosuhteet, tai jokin muu painava syy.

2. Osakkeet

2.1 Pörssilistatut osakkeet

Osakkeiden markkina-arvoina käytetään pääsääntöisesti virallisia päätöskursseja Bloombergin palvelusta. Päätöskurssin puuttuessa käytetään edellistä päätöskurssia. Jollei Arvostuspäivältä ole edellä mainittua kurssia, käytetään viimeistä saatavilla olevaa päätöskurssia. Vaihtoehtoisesti arvostushinta voidaan kysyä välittäjältä tai muulta markkinaosapuolelta.

2.2 Listaamattomat osakkeet

Mikäli yhtiö on listautumassa ja listautumisen yhteydessä tarjotaan osakkeita ostettavaksi tai merkittäväksi ja tarjottavien osakkeiden hinnoille annetaan ylä- ja alarajat, osakkeiden arvostus korjataan uusien hintarajojen sisälle. Arvostushintana käytetään listautumishintahaarukan keskihintaa tai julkisesta hinnanseurantajärjestelmästä tai muusta vastaavasta palvelusta saatavaa hintaa. Listautumisen toteuduttua osakkeet arvostetaan toteutuneeseen hintaan ja edelleen pörssilistattujen osakkeiden arvostusperiaatteiden mukaan.

2.3 Osingot ja tuotto-osuudet

Sijoituksista saatavat kotimaiset ja ulkomaiset tuotot otetaan arvonlaskennassa huomioon suoriteperusteisesti. Osinkosaamiset otetaan arvonlaskentaan saatavaksi pääsääntöisesti irtoamispäivänä.

Mikäli osinkojen saaminen on yhtiön osinkoilmoituksesta huolimatta epävarmaa, kirjataan ne arvonlaskentaan tuotoksi vasta, kun tulevasta suorituksesta on saatu luotettava selvitys esim. vahvistus tai maksettu osinko on saatu tilille. Osingoista perityistä veroista palautettavat määrät taas kirjataan arvonlaskentaan vasta kun on saatu varmistus palautuvan veron määrästä tai se on saatu tilille. Palautuksen hakemisesta aiheutuneet kulut vähennetään veronpalautuksesta.

Kotimaisista ja ulkomaisista sijoituskohteena olevista sijoitusrahastoista saatavat tuotto-osuudet otetaan arvonlaskennassa huomioon tuotto-osuuden irtoamispäivänä eli samana päivänä, jona ne ovat laskeneet sijoituskohteena olevan sijoitusrahaston yhden osuuden arvoa.

Perustelluista syistä kohderahastojen tuottoja voidaan ottaa arvonlaskennassa huomioon maksuperusteisesti. Tällainen tilanne saattaa syntyä esimerkiksi muiden kuin euromääräisten tuottojen kohdalla. Päätöksen asiasta tekee Arvonmäärityskomitea.

2.4 Osakeannit

Osakeannit otetaan arvonlaskennassa huomioon suoriteperusteisesti. Merkintäoikeudet irrotetaan osakkeista irtoamispäivänä. Hankintameno jaetaan irtoamispäivän noteerausten suhteessa. Annissa merkityt uudet osakkeet lisätään Rahaston omaisuuteen vasta, kun niiden määrästä on saatu vahvistus tai se on voitu selvittää luotettavasti etukäteen.

3. Rahamarkkinavälineet ja muut korkoa tuottavat arvopaperit

3.1 Yrityslainat

Yrityslainat arvostetaan ensisijaisesti (i) hinnoittelupalvelun tarjoajalta S&P Global -palvelusta (Markit) saatavien noteerausten mukaisesti (Suomen aikaa klo 18:00). Mikäli Markit-markkinatietojärjestelmästä ei saada luotettavaa ostonoteerausta, voidaan käyttää

(ii) Bloomberg-palvelusta (Suomen aikaa klo 18:15) saatavaa hinnoittelua; tai (iii) arvostetaan yrityslainat swap-käyrään (koronvaihtosopimusten tuottokäyrä), johon lisätään lainan ja liikkeeseenlaskijan mukainen tuottoero (kuten kohdassa 3.6 on kuvattu) tai (iv) edelliseen saatavilla olevaan ostonoteeraukseen. Tuottoerona käytetään lähtökohtaisesti hankintahetken tuottoeroa. Tuottoero tai viimeisin ostonoteeraus tarkistetaan kuukausittain ja sitä muutetaan tarvittaessa.

3.2 Valtionlainat

Joukkolainat arvostetaan ensisijaisesti hinnoittelupalvelun tarjoajalta S&P Global-palvelusta (Markit) saatavien noteerausten mukaisesti (Suomen aikaa klo 18:00). Mikäli Markit-markkinatietojärjestelmästä ei saada luotettavaa ostonoteerausta, voidaan käyttää (ii) Bloomberg-palvelusta (Suomen aikaa klo 18:15) saatavaa hinnoittelua. Mikäli euromääräisille valtionlainoille ei ole saatavissa ostonoteerausta, ne arvostetaan Saksan valtion tuottokäyrältä jäljellä olevaa juoksuaikaa vastaavaan pisteeseen, johon lisätään valtiokohtainen tuottoero.

3.3 Rahamarkkinainstrumentit

Sijoitus- ja kuntatodistukset sekä valtion velkasitoumukset arvostetaan pankkien välisten talletusmarkkinoiden korkokäyrältä jäljellä olevaa juoksuaikaa vastaavaan pisteeseen. Yritystodistusten arvostuksessa korkokäyrään lisätään liikkeeseenlaskijakohtainen vähintään hankintahetken tuottoero.

3.4 Vaihtuvakorkoiset instrumentit

Mikäli vaihtuvakorkoisille instrumenteille ei ole saatavissa luotettavia ostonoteerauksia, ne arvostetaan joko ns. "Discount Margin" -menetelmällä, jossa rahamarkkinakorkojen päälle lisätään lainan ja liikkeeseenlaskijan mukainen tuottoero (DM) tai edelliseen saatavilla olevaan ostonoteeraukseen. Tuottoerona käytetään lähtökohtaisesti ostohetken tuottoeroa. Tuottoero tai viimeisin ostonoteeraus tarkistetaan kuukausittain ja sitä muutetaan tarvittaessa.

3.5 Vaihtovelkakirjalainat

Vaihtovelkakirjalainojen arvostuksessa käytetään pääsääntöisesti markkinaosapuolten ostonoteerauksia. Mikäli ostonoteerauksia ei ole saatavissa, hinnoitellaan vaihtovelkakirja arvostamalla joukkolaina ja vaihto-oikeus erikseen tai käyttäen edellistä saatavilla olevaa ostonoteerausta. Joukkolainaosa arvostetaan kuten yritysten ja valtioiden joukkovelkakirjalainat. Vaihto-oikeus arvostetaan käyttäen yleisesti käytössä olevan optiohinnoittelumallin (esim. Black&Scholes) antamaa teoreettista arvoa. Mallin parametreina käytetään mahdollisuuksien mukaan markkinoilla vastaavalle lainapaperille kaupankäynnissä muodostuvia arvoja tai muista lähteistä saatuja lainaan sopivia estimaatteja. Käytettävät parametrit ja arvostusmallit dokumentoidaan. Parametrit tarkastetaan vähintään kuukausittain.

3.6 Muut joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat arvostetaan ensisijaisesti hinnoittelupalvelun tarjoajalta S&P Global -palvelusta (Markit) saatavien noteerausten mukaisesti (Suomen aikaa klo 18:00). Mikäli kyseisiä noteerauksia ei ole saatavilla, käytetään Bloomberg-markkinatietojärjestelmästä saatavia (Suomen aikaa klo 18:15) markkinaosapuolten ostonoteerauksia, Bloombergin yhdistelmänoteerauksia tai vastapuolelta suoraan saatuja ostonoteerauksia.

4. Pörssi- eli vakioidut johdannaiset

4.1 Osakejohdannaiset

Osakefutuurit ja -optiot arvostetaan pääsääntöisesti viimeiseen saatavilla olevaan päätöskurssiin. Jos päätöskurssia ei voida pitää luotettavana markkinahintana, arvostetaan osakejohdannaiset vallitsevaan keskikurssiin tai positiosta riippuen joko osto- tai myyntikurssiin.

4.2 Korkojohdannaiset

Korkofutuurit ja -optiot arvostetaan pääsääntöisesti klo 18:15 saatavilla olevaan keskikurssiin, arvopaperipörssin määrittämään tilityskurssiin (settlement/fixing price) tai kaupantekokurssiin. Jos näin saatua hintaa ei voida pitää luotettavana markkina-arvona, arvostetaan korkojohdannaiset positiosta riippuen joko osto- tai myyntikurssiin.

4.3 Hyödykejohdannaiset

Hyödykefutuurit ja -optiot arvostetaan pääsääntöisesti viimeiseen saatavilla olevaan päätöskurssiin. Jos päätöskurssia ei voida pitää luotettavana markkinahintana, arvostetaan hyödykejohdannaiset vallitsevaan keskikurssiin tai positiosta riippuen joko osto- tai myyntikurssiin.

4.4 Vakioidut valuuttajohdannaiset

Valuuttafutuurit arvostetaan pääsääntöisesti viimeiseen saatavilla olevaan päätöskurssiin. Jos päätöskurssia ei voida pitää luotettavana markkinahintana, arvostetaan valuuttajohdannaiset vallitsevaan keskikurssiin tai positiosta riippuen joko osto- tai myyntikurssiin. Samoin arvostetaan valuuttaoptiot, joilla käydään kauppaa pörssissä.

5. OTC- eli vakioimattomat johdannaiset

5.1 Yleiset periaatteet

Mikäli OTC-johdannaissopimuksille ei ole saatavissa hintaa markkinoilta, arvostus tehdään teoreettisesti laskettuun arvoon, jossa käytettävät teoreettiset mallit ja niihin liittyvät parametrit määritellään tapauskohtaisesti. Malleissa pyritään käyttämään mahdollisimman paljon markkinoilta saatavia syöttötietoja/parametreja. Kyseiset teoreettiset

arvostusperiaatteet ja parametrit dokumentoidaan. Vaihtoehtoisesti voidaan arvostushinnat pyytää myös markkinatakaajalta tai markkinaosapuolilta. Näin saadut arvostukset dokumentoidaan ja hyväksytetään erikseen Arvonmäärityskomitealla.

5.2 Valuuttatermiinit ja vakioimattomat valuuttaoptiot

Valuuttatermiinit arvostetaan termiinikursseihin, jotka lasketaan käyttäen julkisista hinnanseurantajärjestelmistä klo 18:15 saatavia valuuttakursseja ja korkonoteerauksia. Vakioimattomat valuuttaoptiot arvostetaan teoreettisesti hyödyntäen Bloomberg-markkinatietojärjestelmästä saatavia arvostusparametreja (volatiliteettipinta).

5.3 Koronvaihtosopimukset ja swaptiot

Koronvaihtosopimukset (korkoswapit) arvostetaan käyttäen julkisista hinnanseurantajärjestelmistä klo 18:15 saatavia korkonoteerauksia. Koronvaihtosopimusten kumpikin legi arvostetaan erikseen pelkillä korkokassavirroilla.

Optiot tehdä koronvaihtosopimuksia (swaptiot) arvostetaan teoreettisesti hyödyntäen Bloomberg –markkinatietojärjestelmästä saatavia arvostusparametreja (volatiliteettikäyrät).

5.4 Luottoriskinvaihtosopimukset (CDS)

Luottoriskinvaihtosopimukset arvostetaan kumpikin legi (contingent ja premium) erikseen. Luottovastuutapahtumaa peilaava legi (contingent leg) arvostetaan teoreettisesti käyttäen Bloomberg-markkinatietojärjestelmän hinnoittelutyökalusta saatavia arvostusparametreja (luottoriskilisä keskipurssiin). Korkoa maksava legi (premium leg) arvostetaan teoreettisesti.

6. Strukturoidut tuotteet

Strukturoidut tuotteet arvostetaan pääsääntöisesti päivittäin markkinaosapuolten noteeraamiin indikaatiivisiin arvostustasoihin. Mikäli päivittäistä arvostushintaa ei ole saatavilla, tuotteet arvostetaan kerran kuukaudessa myyjän tai liikkeeseenlaskijan ilmoittamaan ostokurssiin. Mikäli vastapuolilta ei ole saatavilla luotettavaa hintaa, strukturoidut tuotteet voidaan arvostaa teoreettisesti Monte Carlo –simuloinnilla. Teoreettisen hinnoittelun parametrit dokumentoidaan.

7. Rahasto-osuudet (muiden rahastoyhtiöiden hallinnoimat rahastot)

Rahasto-osuudet arvostetaan viimeisimmän saatavilla olevan markkina-arvon mukaan. Mikäli arvonlaskennassa katsotaan, että kohderahasto-osuuden viimeksi julkaistu arvo ei vastaa todellista markkina-arvoa (esim. vakavassa markkinahäiriötilanteessa tai arvonlaskennan viivästyessä), voidaan kohderahasto-osuuden arvo laskea kohderahaston kehitystä kuvaavan indeksin avulla. Tällöin indeksin suhteellista arvonmuutosta käytetään arviona kohderahasto-osuuden suhteellisesta arvonmuutoksesta. Käytetyt indeksit ja tuottolaskelmat sekä indeksin ja kohderahaston vastaavuuslaskelmat dokumentoidaan. Hedge-rahastot, jotka julkaisevat ennusteita tuotosta, voidaan arvostaa ennusteen perusteella, ennen kuin virallinen arvo on

julkaistu. Ennusteen perusteella lasketut hinnat korjataan tarvittaessa jälkikäteen vastaamaan todellista arvoa.

8. Talletukset luottolaitoksiin ja niiden arvostus

Rahaston talletukset ja muut saamiset sekä velat arvostetaan huomioiden niiden pääoma sekä arvostuspäivään mennessä kertynyt korko. Talletuksille lasketaan korko päivittäin.

9. Kiinteistöt ja kiinteistöarvopaperit

Mikäli kiinteistöjen tai kiinteistöarvopapereiden arvoa ei ole mahdollista luotettavasti arvioida Rahaston arvonmäärityspolitiikan mukaisesti, esim. markkinaolosuhteiden vuoksi, Rahaston arvonlaskenta keskeytetään. Yhtiön hallitus päättää arvonlaskennan keskeyttämisestä.

LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy:n hallitus on hyväksynyt periaatteet 27.2.2025.